

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖS**

PAŽYMA

**DĖL ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. IX-884 2, 6, 8, 21, 22, 23, 24, 28 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR
ĮSTATYMO PAPILDYMO 28-1 STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO**

2020-04-06 Nr. NV-951

Vilnius

Projekto teikėjas – Energetikos ministerija

Projekto tikslas – sudaryti teisinės sąlygas energetikos darbuotojų atestavimo naujo modelio įgyvendinimui, taip pat pagerinti leidimų verstis prekyba naftos produktais stabdymo procedūrų efektyvumą už Energetikos įstatyme nustatytus reguliuojamosios veiklos sąlygų pažeidimus, kuriems esant Valstybinė energetikos reguliavimo taryba stabdytų leidimo galiojimą nedelsiant.

Dabartinė situacija:

1. Energetikos įstatyme įtvirtinta, kad Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba) organizuoja šio įstatymo 28 straipsnyje nurodytų energetikos darbuotojų atestavimą. Taryba, atlikdama savo funkcijas, yra nepriklausoma, nešališkai ir skaidriai veikia pagal įgaliojimus. Šiuo tikslu ji yra teisiškai atskirta ir funkcinio aspektu nepriklausoma nuo bet kurio kito viešojo ar privataus asmens. Atsižvelgiant į tai, Tarybos funkcijos, susijusios su energetikos darbuotojų atestavimu, turėtų būti įtvirtintos įstatyminiu lygmeniu. Teikiamu projektu siūloma įgyvendinti naują energetikos darbuotojų atestavimo modelį. Pagal šį modelį energetikos darbuotojus atestuotų atestavimo įstaigos, vadovaudamosi Energetikos darbuotojų atestavimo tvarkos aprašu ir Bendra energetikos darbuotojų atestavimo schema, naudodamosi Tarybos sukurta energetikos darbuotojų atestavimo informacine sistema, sudariusios sutartis su Taryba dėl šios informacinės sistemos naudojimo, arba energetikos įmonės pagal Energetikos darbuotojų atestavimo tvarkos apraše nustatytą tvarką.

2. Energetikos įstatyme nustatytas reikalavimas, numatantis sankcijos skyrimo trukmę stabdant energetikos veiklos leidimo galiojimą ne vėliau kaip per vieną darbo dieną, Tarybos yra sunkiai įgyvendinamas, nes institucija yra kolegialus organas ir jos veikla grindžiama kolegialaus klausimų svarstymo principu. Siekiant tinkamai įgyvendinti įstatymo tikslus ir užtikrinti operatyvų sprendimų, susijusių su leidimų išdavimu, panaikinimu ir pan., priėmimą, būtina numatyti galimybę leidimus stabdyti ne tik Tarybai, bet ir jos įgaliotam Tarybos nariui.

3. Energetikos įstatymas numato Tarybos pareigą nustatyti įmokų už Tarybos atliekamus darbus ir teikiamas paslaugas, susijusias su energetikos įmonių, turinčių leidimą prekiauti naftos produktais (toliau – leidimo turėtojas), reguliuojamosios veiklos priežiūra, dydžius ir mokėjimo tvarką. Tačiau Energetikos įstatymas nenumato delspinigių instituto, kuris užtikrintų reguliuojamosios veiklos priežiūros įmokos sumokėjimą Tarybai. Teikiamu įstatymo projektu siūloma numatyti pareigą leidimų turėtojams mokėti delspinigius.

4. Pažymėtina, kad Tarybai nuo 2019 m. liepos 2 d. buvo perduota funkcija, susijusi su leidimų verstis didmenine ir (ar) mažmenine prekyba naftos produktais išdavimu, keitimų, galiojimo stabdymų, galiojimo stabdymo panaikinimu, kurią iki 2019 m. liepos 2 d. vykdė savivaldybės. Pradėjusi vykdyti funkciją, Taryba nustatė, kad Licencijų informacinėje sistemoje nėra įrašyti visi ir (ar) aktualūs duomenys apie leidimų vykdyti prekybos naftos produktais veiklą turėtojus, vietos savivaldos institucijos aktualios informacijos apie nurodytų leidimų turėtojus taip pat neturi, be to, dalis leidimų turėtojų nebevykdo veiklos, nors turi galiojančius leidimus. Priėmus siūlomus keitimus, nuo 2021 m. sausio 2 d. Licencijų informacinėje sistemoje bus užregistruoti visi leidimus turintys ir realią ekonominę veiklą (prekiaujantys naftos produktais) vykduojantys ūkio subjektai.

Projekto esmė:

- ✓ Nustatyti Tarybai naują funkciją parengti Bendrą energetikos darbuotojų atestavimo schemą, ją administruoti ir plėtoti (būti jos savininke);
- ✓ atsisakyti privalomo reikalavimo sertifikavimo įstaigoms akredituotis pagal Lietuvos standarto LST EN ISO/IEC 17024 nustatytus reikalavimus; siūloma įstaigoms gauti iš Tarybos leidimus verstis energetikos darbuotojų atestavimo veikla;
- ✓ įstatyminiu lygmeniu įtvirtinti energetikos darbuotojų bendruosius atestavimo principus;

- ✓ įstatyminiu lygmeniu detalizuoti Tarybos funkcijas organizuojant energetikos darbuotojų atestavimą;
- ✓ sukurti energetikos darbuotojų atestavimo informacinę sistemą;
- ✓ numatyti galimybę energetikos veiklos leidimo galiojimą stabdyti ne tik Tarybai, bet ir jos įgaliotam Tarybos nariui;
- ✓ numatyti pareigą leidimų turėtojams mokėti delspinigius už laiku nesumokėtas įmokas už Tarybos atliekamus darbus ir teikiamas paslaugas;
- ✓ numatyti, kad VŠĮ Lietuvos energetikos agentūros pagal Naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymą naftos produktų ir naftos valstybės atsargų keitimo veikla nėra laikoma didmenine prekyba naftos produktais;
- ✓ Numatyti, kad energetikos įmonės, leidimus gavusios iki 2019 m. liepos 2 d., privalo iki 2021 m. sausio 2 d. gauti naujos formos Tarybos išduotą leidimą.

Derinimas – įstatymo projektas derintas su visomis suinteresuotomis institucijomis ir asocijuotomis struktūromis. Vadovaujantis Vyriausybės darbo reglamentu, 2020 m. vasario 25 d. suorganizuotas tarpinstitucinis pasitarimas pastaboms aptarti. Po keleto derinimo etapų, vis dar lieka nesuderintų pastabų, kurias pateikė UAB „Ignitis grupė“, Lietuvos pramonininkų konfederacijos, Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos ir AB „Energijos skirstymo operatorius“ atstovai. Pagrindinės pastabos susijusios su pasiūlymais inžinerinių kategorijų darbuotojų atestavimui.

Atitiktis Vyriausybės programai: Projektas tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

Dalykinio vertinimo išvada:

Siūlytina įstatymo projektą svarstyti tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėja

Šarūnė Navickaitė-Dulaitienė